

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ: АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. швей. 504-060. 143-322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор прий- має від 11—12 год. перед- полуднем. Рукописи не звертаються.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5-00 зод. Частіше 15-00 „ Піврічне 30-00 „ Річне 60-00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Фран- ції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр. Чехословацькій 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 1-50 зод.</p>	<p>Телеф. Редакції: 29-41. Друкерні: 29-26. В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ- СТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
---	--	---

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ І ТУТКИ — повноватки „КАЛИНА“ є добрі, здорові і дешеві.

Смерть Модеста Менцінського.

Ми дістали таку телеграму зі Стокгольму:
Модест Менцінський, оперовий співак, по-
мер 12. грудня ц. р. у Стокгольмі.

Модест Менцінський, мистець-громадянин, що все своє життя мусів співати для чужинців і серед чужинців, не живів! Помер на склерозу, не доживши й віть 60 літ (ур. 1876 р.).

Менцінський був знаменитим виконавцем опер Вагнера, що, як відомо, вимагають неабиякої витуги й витривалості голосу. Співав довгі роки в опері у Кельні, звідки їздив на гостинні виступи до різних німецьких міст, у тому числі й до Відня. Пізніше перенісся до Стокгольму у Швеції, де був першим співаком-вагнерцем у королівській опері.

У нас відомий був Менцінський як незрівняний виконавець творів Лисенки та Людкевича. Так заспівати „Гетьмани, гетьмани“, як це він умів, не потрапить, здається, ніхто. А співав він у нас на великих ювілейних святах у честь Шевченка та при інших нагодах. У часі великої війни приїздив на гостинні виступи до таборів українських полонених в Німеччині, щоб своїми піснями та їх чудовою інтерпретацією зворушувати їх до слави та підбадьорити до праці для українського державного визволення.

Від кількох літ жив Менцінський спокійно у власній віллі біля Стокгольму, причому його ім був справжнім захистом для всіх тих українців, що їх доля загнала в ті сторони.
В. Й. П.

Компроміс сумнівної вартості.

Львів, 13. грудня.

Цим разом прийшлося французькій дипломатії розкусити доволі твердий горіх: ваяти оцінку мову для держав, завагаючих в етіопському конфлікті. І то — слід додати — завагаючих неабияк: з одної сторони Італія, що поставила все на одну карту в ця великій грі за свою великодержавну перевагу та за внутрішній лад, з другої — Велика Британія, яку тягнули до зудару в Італію сили, скоординовані та виправдані льондонським урядом, внутрішні та міжнародні.

Без сумніву — ще важче булоб дати до роздумів з третім чинником — Абіссинією, що свободолюбна та горда з того, що задержала претарно випосажені Італійські війська, відмовилась відступити Італії хоча й клантині своєї території. Зрештою останнє мало важки — опір Абіссинії зломив вже сама Італія, байдуже: за кілька місяців, чи за кілька літ, коштом кількох соток чи кількох десятків тисяч людських жертв. Йшло саме про те, щоб звести абіссинську справу до пізньої африканської країни європейською великодержавною до земничої колоніальної війни, до „умирення бунтівливих племен та їх кавців“. Йшло про те, щоб підібрати східно-африканському конфліктові характер європейської війни між двома рівноправними державами, членами Ліги Націй, та — що важніше — алькалізувати той конфлікт на його первісному терені: не дозволити йому перекинутися на Середземне Море, на наш континент, що його в таким трудом удається з року на рік зберігати від воєнних потрясень.

Англія, загрошена у своїх колоніальних інтересах, оперта на солідності інших держав та власних громадян, сиротиналася первісно лямм небудь територіальним уступкам на користь Італії. Що гірше — Італія також не ждала на якунебудь добу. Дарма, що ситуація Італії, як мілітарно, так і дипломатично, погіршувалась від вибуху конфлікту. — Італія не змінила своїх домагань.

А ті домагання годі вважати скромними: віддати більшу частину абіссинських земель під безпосереднє володіння Італії, а решту — саму абіссинську верховину — під Італійську контролю.

Автім сама суть труднощів Італійсько-абіссинського розмежування лежить не в самих тільки розмірах Італійської добучі. Італії ще не лише про терени для експансії, але й про територіальне поділення між обома колоніями. Еритрею та Сомалією. Таке розмежування залишалося б решту Абіссинії на ласку в велику Італії, відтискаючи її від Червоного Моря та полонених над ним французьких і британських колоній; тому Англії булоб годі його прийняти. Дипломатія ставала перед дилемою, формально підлягаючи до справи польського коридору: доступ до моря одної держави, або територіальна суцільність другої.

Оба принципи заспокоїти було неможливо, а це в винокот доброго компромісу. Останній проєкт, прийнятий Парижем та — здається — Лондоном, цікавий тим, що не віддає ані одної з воюючих сторін: Абіссинії забирає майже всю лівну територію, Італії не дає поділення між обома суміжними колоніями. І ладше чи абіссинечу британські інтереси над Червоним Морем та над Женевським Озером.

М-р Богдан Галайчук.

Париські пропозиції викликали

НЕГУС ВІДКИНУВ ПАРИСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ.

БЕРЛІН, 13. 12. ПАТ. З Десіє прийшла вістка, що в головній абіссинській квартирі оголосили офіційний комунікат про те, що негус відкинув французько-британські пропозиції. Цісар заявив представникам закордонної преси, що не відкинув своїх давніх декларацій, головню заяву з 8 жовтня, в якій він підкреслював, що в Абіссинії не прийшло бн до війни, якби абіссинське населення не змушено боронити своєї батьківщини перед наїздом італійців.

АДІС-АБЕБА, 13. 12. ПАТ. Посли Франції та Б. Британії передають нині абіссинському міністрові закордонних справ текст париської пропозиції, яку перекладуть на амгарійську мову та передають негусові до Десіє. До вісток преси про пропозиції нема ніяких офіційних коментарів. Але абіссинські достойники, що є у столиці, рішуче заявляють, що виключене, щоб Абіссинія прийняла такі умовини, які подавали у пресі або зближені до них.

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД ЗРАДИВ ВИБОРЦІВ. — ОБУРЕННЯ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 13. 12. ПАТ. Англійська преса взагалі переконана, що Рада Ліги Націй відкила париські пропозиції. Опозиція до цих пропозицій щораз більше зростає в англійському громадстві невдоволення. Внесок групи консервативних послів, зложений у парламент підписаний 15 прихильників уряду. Ліберальна опозиція голосила також внесок, що дуже гостро осуджує всі полагоди конфлікту, які порушують територіальну цілість або політичну й економічну незалежність Абіссинії в користь нападника. Розуміння на таких основах булоб зрадою су-

бурю у міжнародній політиці.

проти Ліги Націй та принесло би нечесть Англії. Цей внесок підписало всіх 20 ліберальних послів. Сподіються, що Лейбур Парті мабуть поставити внесок, щоб урядові відмовити довіря. Дебат відбудеться мабуть у четвер. Щодоєники повідомляють про горні листів, які шодня дістають послів від своїх виборців, що осуджують париські пропозиції та твердять, що обманули їх при виборах. Деякі консервативні послів навіть натякають, що мін. Гор повинен уступити, щоб урятувати престиж національного уряду. Навіть „Таймс“ виразно передбачує, що Рада Ліги відкине париські пропозиції. Не думку „Таймса“ британський уряд повинен прийняти рішення Ліги та разом із ним виразний вердикт британської публічної опінії. В той спосіб уряд задемонструє, що його політика як давніше так і тепер опирається на тім, щоб довести, що агресія не поплачує.

ЗМІНА ПАРИСЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ.

ПАРИЖ, 13. 12. ПАТ. „Л'Евр“ твердить, що у віторок увели до париських пропозицій деякі зміни, з яких найважливіші такі:

- 1) Абіссинії віддають порт Ассаб разом із коридором, що вможливаєтья подорожання з Адіс-Абебою.
- 2) Північна частина провінції Тігре разом з Адігратом і Адуєю переходить у посідання Італії.
- 3) Провінцію Огаден признають Італії.
- 4) Решту абіссинської території віддають у повній під мандатову контролю Ліги Націй, але заючи в це смуги італійської колонізації, де однак Італії не матимуть права моти військові відділи.

В Єгипті привернуть конституцію з 1923 р.

КАІРО, 13. 12. ПАТ. Єгипетський уряд рішив не оголошувати димісії, але негайно привернути конституцію з 1923 р.

КАІРО, 13. 12. ПАТ. Резиденція Великої Британії повідомила прем'єра Нессіма Пашу, що британський уряд не висуне ніяких застережень проти привернення конституції з 1923 р.

БУРХЛИВА РАДІСТЬ ЄГИПТЯН.

КАІРО, 13. 12. ПАТ. Вістка про привернення конституції викликала тут великий ентузіазм. Вулицями міста перейшов похід 40 тисяч осіб, що домагалися повної незалежності краю. Маніфестанти ушкодили кілька трамваїв, що заважали вуличну комунікацію. Населення та

політичні кола трохи занепокоєні. Після підписання королівського письма про привернення конституції, король рішив на один день оголошення цього маніфесту. Ситуація уряду непевна. Внутрішні труднощі не розв'язні та можуть повторитися, хдси заведуть публічну опінію, опізнюючи заведення конституції та привернення нормального парламентарного життя. Повідомляють про маніфестації в А-лександрії та Порт Саїді, що їх організувала поліція, які прийшло до повстання подій. У Порт-Саїді 800 маніфестантів розбило кілька крамниць. У заворушеннях важко ранили одного англійського поліція.

Ширіть наш часопис!

РОСТЕМ.

ІСТОРИЧНІ ПАРАЛЕЛІ.

Львів, день св. Андрея 1935.

Це було колись.

Король Жигмонт на заході уніятського митрополита Потія, українця з роду, наказав властям віддати православні церкви у Вильні у володіння митрополита. „Духовенство піддатися не хотіло: прийшлося забирати церкви силою, при участі війська, розбиваючи замки, ломлячи двері і т. п., як оповідали православні. Жигмонт сам під ту пору трапився у Вильні; православні обступили його по дорозі, падали з жінками й дітьми на коліна перед ним, просячи не насилувати їх совісті, не відбирати церков, але це не адержало його від тих огидних насильств. Під вражінням їх стався тоді атентат на морального справника цих насильств Потія: православний гайдук кинувся на нього з шаблею, але відрубав тільки пальця. Гайдук взяв на торгуючи, четвертували, потім стали, а Потієва кров, пролита шоправда, з пальця тільки, зробила ще з нього й мученика унії супроти „фанатиків православних“. (Грушевський: Історія України, т. VI, стор. 585).

А згодом сталося таке:

„Коли в 1610 р. Потій, заохочений вилеським успіхом, вислав до Києва свого намісника Грековича „для нагляду вшелків порядков в державі божій“, „гетьман козацький“ Гр. Тисиневич остеріг підвоєводу київського, що на випадок якихось крихд православним від Грековича він дозволив Грековича „деж колек здибавши, як пса убити“. А коли за нового митрополита Рутського завязалася між ним і православними монастирями й церквами війна за грунти і маєтності, і в сій боротьбі Грекович перейшов до агресивних кроків, старий засуд козацький був сповнений на нім повної акуратності. Козацька ватага начала на його резиденцію в Видубицьким монастирі, вхопила й утопила в Дніпрі — „під лід підсадила води пити“, як записує сю подію київський літописець“. (Ibidem стор. 590).

Минулося. Після довгих злив розведення зняв сокальський кордон. Прийшли часи, що на Холмщині православні, колись уніятські церкви масово переміщували на костели, замикали, з липою землі зносили.

І у Львові Товариство св. Петра і Павла, що об'єднувало греко-католицьке духовенство Львівської Архиепархії, відчувало трагедію своїх братів українців та ухвалило протест проти того, що діялося з православними, колись уніятськими, християнськими святинями. На жаль, це сталося тільки у Львівській Архиепархії: інші мовчали. Хіба трудно було подуматись, чому?

Але стало ще ясніше. Нова велика загроза нависла над майже всіма сотками православних церков, що були колись уніятськими святинями — „ревіндикація“. І тоді з митрополичого престолу у Львові пролунав голос в обороні „віри батьків“. Ми, українці Холмщини, Волині та Поділля, його почули. А звучав він так:

Кореспондент варшавського щоденника „Дзень Польскі“ питає митрополита Андрея 2. лютого 1930 року:

— Чи Ваша Ексселенція може зголосити свій акцес до тієї акції ревіндикації?

— Досі акцесу я зголосити не міг, бо тепершні відносини не передбачали моєї участі чи зацікавлення церковними справами Волині наприклад, чи давнього російського випадку, зважаючи різні обставини, не міг би я зголосити акцесу.

— Якто? Чи ж Ваша Ексселенція волілиб, щоб ці церкви остали в руках православних?

Тут митрополит усміхнувся.

— Є різні православя. — По перше. З відома волі Апостольської Столиці і ми уживаємо деколи такого терміну, напр. у Службі Божій. Він має на Сході своє давнє католицьке значіння. Шко до православних, вірних Автокефальної Православної Церкви у Польщі, то мені здається, що більше треба глядіти на душі, як моляться, ніж на святині, в яких моляться.

— Признаюся Вашій Ексселенції щиро, що не дуже розумію...

— Однак це просте. Коли я був інтерв'юваний в Росії, славний письменник Короленко написав статтю в обороні греко-католицького населення в окупованій тоді Галичині. Воєнна цензура статтю сконфіскувала. Але вона кружляла у вілписях і викликала симпатії, які неолмо змінити.

Короленко доказував православним росіянам, що не мають права вважати наших церков своїми та їх ревіндукувати тому, що служили колись і християнам, не підданим Апостольській Столиці. Він твердить, що навіть з православно-го становища треба шанувати віру батьків, то є цю віру населення, яка вже від кількох віків нашла своє місце культу в греко-католицьких церквах. З належним розрізненням щось подібне можна сказати і про православні церкви Волині.

— Якжеж! Адже ці церкви були ще перед не-повним століттям уніятськими святинями! Чейже російський уряд хитрощами й силою відорвав їх від католицької єдності?

— У цьому я ріш. Гадаю, що народом, який ледви пів століття тому стільки насильства витерпів у своїй совісті і який у своїй простоті чи людському безсиллі не смів чи не міг молитись деінде по рідному обрядові, а тільки в тих церквах, — гадаю, що такому народові не треба навіть якоюсь притокою давати відчуття, що йому завдається нове насильство. Аджеж згідно зі східним законом ці сільські церкви належать до цьогож люду. Там він приймав хрещення і молився. Довкола них хоронив своїх покійників. У стінах тих церков зберігається те, що в народі є найсильніше, а інколи й найбільше спасення перед агітацією — ота „віра батьків“... Направду ні! Не можна такому народові, що терпів релігійно і тепер терпить з релігійних мотивів, а крім того виставлений на велику небезпеку, що втрапить усяку позитивну християнську віру — давати відчувати щось, наче новий релігійний примус та кривду. Здорово думка народу, віра батьків, що сягає даліше, правдивіше й глибше, ніж тепершній стін, терпелівість церкви... — поведуть його кращими шляхами, ніж усякі судові акції, в яких він добачуватиме лише ворожі зходи супроти себе. Церква хоче єдності, бо П Бажав Христос, П божий основник, але церква не хоче нікому відбирати віри. Якби дійшло до ревіндикації, то боюся, що вони малиб не цей перший, а той останній результат. Греко-католицькі духовні кола не візьмуть у цій ревіндикації участі. Я радий, що можу це сказати“ („Діло“ 1930 р., ч. 28 з 6. II.).

Думаю, що золоті слова Митрополита Кир Андрея не тільки спасли від ревіндикації православним українцям їх святині, але є вони й найкращою запорукою, що інколи вже з нашої історії не повторяться такі трагічні події, як було колись.

С. Хруцький.

Коли видають книжку у свободній державі?

НЮ ЙОРК, 25-го листопада. (Вл. кор.) Недавно вийшла книжка п. н. „Повар з трачнція“ — написана Джорджем Селдесом. Вона має свою історію, цікаву для тепершнього часу. Книжка подає деякі дані і характеристичні прикмети Мусоліні. Автор хоче довести, що Мусоліні не такий ідеаліст, як його малюють, і що його зворот від соціалізму до фашизму не був цілком ідейний. Він навіть агадує факти, які вказують, що його вагний скоп довершився під впливом французьких агентів. Коли книжка була написана, ідея накладня не хотіла її видати. Селдес звернувся до французького накладника, він її приніс, але через те, що книжка представляла характер Мусоліні, накладчик звернувся із запитом до французького уряду, чи книжка не по-

В День Ім'янин Митрополита.

В п'ятницю 13. п. м., в день Ім'янин Митрополита Кир Андрея, з'явилися в митрополичій палаті представники львівських установ, щоб вложити Достойному Соленикантові свої побажання. В імені установ промовляв голова єпархії староїшої нашої установи „Просвіта“ — проф. д-р Іван Врик. Після того передав о. д-р Кладочний побажання від наших політичних вланів, що з ріжних тюрм прислали чи устало склали свої привітні.

Ексц. Митрополит відповів довшим словом, закликаючи до витресалості і праці в цих тяжких для нації часах. „Не можемо волюго того аробити, що можемо, але мусимо хотіти і мусимо вірити, що зможемо. Нема відірваних поколінь у народі, від яких щось починається, а є татість передання і татість традиції, що на них нові покоління будують і потім передають дальшу роботу своїм дітям“.

Ось кілька думок з богатої змістом відповіді Ексц. Митрополита, що аробила на всіх привітних найкраще вражіння. Митрополит держиться ба-дьюро і виглядає дуже добре.

З гольської преси.

ЦЬКУВАННЯ ЕНДЕКІВ.

„Львовські Дзєв'як Народові“, варшавський орган для ендеків в Галичині, не минає ніякої нагоди, щоб не цькувати на українців. З нагоди недавньої промови відемаршала союму В. Мудрого випикує агаданний орган у ч. 13. такі „сенітніци“:

„У польській пресі не звернули належної уваги на промову голови Українського Клубу у союмі, посла Мудрого. Українські послі, вибрані на основі компромісу, повинні промовляти у годово. П. Мудрий запропонував діійсно компроміс. Але який? Про це пише п. Косковський у „Кур'єрі Варшавським“: „Дозвольте брати слова, дорогі слов'яни — нам розвивати всі наші органічні сили. Ми є в себе. Ми живемо на праруській землі. Цей розвиток наших сил може довести до дальшого аргосту наших амбіцій. Не скриваємо — амагаємо до повної автономії. Ба! Маємо право, як усі істні, до — незалежності. Не перешикоджайте нам; навпаки, підтержуйте наші озунні аспірації, ате ми будемо — як це називається — звольними громадянами держави.“

„Всяку піддержку польського елемента на землях, які ми, українці, заживаємо власними, будемо вважати за зірєння угоди. Боже це наша, українська земля“.

Добре сталося, що ми почули у Варшаві умовини цієї „угоди“ на основі якої маємо відішпити українцям Східну Галичину. Вже п'яті там польськість відступає. Наша „народова“ діяльність ослабла. Українці сміливо й отверто домагаються вже того, щоб ми перестали цікавитись польським населенням тієї ділянки. Нехай його залле хвиля українцям. Слушаю пише п. Косковський:

„Нехай нас Бог боронить від таких угодівців! Не треба українцям відмовити того, що належитьсє новочасним народам, але в першу чергу треба думати про себе: зміцнювати польський елемент на окраїнах, бо інакше будемо підсичувати амбіції українців до точки киїніля“.

Слід зміцнити польський елемент, але чи це можливе в тепершніх умовинах?“

шкідить державі. Уряд спротивився видаванню книжки. Те саме сталося з англійським накладником і він, купивши від автора право публікації, держав її у сховку. Аж ось, коли між Великою Британією й Італією взаємними заагострилися автор дістав кабельграму з повідомленням, що англійський уряд годиться на видруккування книжки. Її видрукували водночас в Америці й Англії і вона вже появилася в пролажі в обох краях, хоч, теоретично, оба краї дають необмежену свободу друкованому слову і кожний окремо веде іншу закордонну політику.

Автор є протинний фашизмові і представляє його слабі сторони. Притім доказує, що Мусоліні має на оці єдину ціль: шукати слави для себе.

Димісія югославянського уряду?

ПАРИЖ 13. 12. ПАТ. Алас повідомляє з Бінороду, що в найближчих днях треба сподіватись розквітання кабінету Стояниновича.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДВАЦЯТЬПЕРШИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

У п'ятницю почалася розправа в год. 10.50 передпудном.

ПІДС. БАНДЕРА НА САЛІ РОЗПРАВИ.

Нині на розправу привели вже підс. С. Бандеру, якого предсідник кавав усунути зі салі 8 грудня на час зізнання свідків. Предсідник подав оміт зізнання свідків, які зізнавали під час 7-го неї неї присутності підс. Бандери. Згадав теж, що зізнання свідків, які не явилися, відчитали.

ВІДЧИТУВАННЯ ЗІЗНАНЬ.

Описав відчитували зізнання свідків, які не прийшли на розправу. З відчитаних зізнань св. Омишук виходить, що він займався кольпортажем нелегальної літератури ОУН. В 1931. р. взяв участь у військово-ідеологічній курсі, на якій брало участь 13 мужчин. В організації ОУН свідок виконував пропагандні доручення своїх керівників. З доручення підс. Митала їздив кількома наворотами до Ясіні, відтіля привозив нелегальну літературу. Переказом цієї літератури до Львова займався теж підс. Бандера. Одно-го разу свідок дістав приказ поїхати до Ясіні, але поїзди не привіз, бо довідався від члена ОУН Батришного, що література згоріла. Їздив теж до Ясіні з Бандерою, якого називали „баба“. В 1932. р. свідок вийшов до Познані і тоді дістав від Бандери доручення розвідувати про жогось Крижановського, який студіював у Познані. Вернувшись до Коломиї, свідка арештували і тоді свідок сидів 2 тижні. Описав далі займався кольпортажем літератури і суд засудив його на кару на кілька місяців в'язниці. По виході з в'язниці поширював літературу у косівських повіті і тоді налашдував зв'язок з підс. Гнатівською. Пізніше свідок сидів у Бересі Карпаській. З фотографій, які показали свідкові у слідстві, пізнав підс. Бандеру, Митала і Гнатівську.

ЗІЗНАННЯ ТОВАРИША МАЦЕЙКА.

Описав відчитав зізнання св. Олексі Кишино, товариша Гриця Мацейка. Свідок зізнав, що Мацейка знав 5 років. Пізнав його з фотографії. Сидів разом з Мацейком у Бригідках, описав бачив Мацейка у Львові кілька тижнів. По його вказівці зі Львова запрямував, що Мацейко мав пристрижене волосся, перед тим мав довге волосся.

ПЕРЕПАЛКА ОБОРОНИ З ПРОКУРАТОРОМ.

По короткій перерві обор. д-р Ганкевич поставив внесок, щоб у зв'язку з відчитаними у четвер зізнаннями св. консула Штарка, відчитано теж в актів справи записки радника польської амбасаді у Берліні Любомирського.

Прок. Желенський вніс, щоб документи, що які агадує акт обвинувачення і які мають бути доданими до актів справи, відчитано по переслуханні свідків. Крім того поставив внесок, щоб трибунал переслухав ще раз св. Гірного, поліційного агента зі Львова, якому прокуратор мав поставити те декілька питань у справі Гриця Мацейка та св. Миколи Телятинського, поручення головного штабу. Цей свідок має подати нові подробиці про ОУН і джерела доходів цієї організації.

Обор. Шлапак спротивився вказівці св. Телятинського тому, що св. мажор Крижовський заскочився службовою таємною на питання оборонців, в який спосіб польська влада дістала та. архів Соєнка. У відповідь прок. Желенський заявив, що не бачить причинного зв'язку між питаннями св. Крижовського і тим, що мав зізнати св. Телятинський. Спротив оборони не спирається на відсутність постанови. Зате згідно з кодексом кримінальної процедури прокуратор має обмеження у оголошенні нових свідків. Заявив, що оборона оголошує демонстраційні внески, які не мають ні законних ні логічних основ.

По короткій нараді трибунал рішив додати до доказового матеріалу документ, про який згадав обор. д-р Л. Ганкевич. Його того допустив доказати свідків Телятинського і Гірного.

ПРИЛАДДЯ І ХЕМІКАЛІ ЛЯБОРАТОРІЇ КАРПИНЦЯ.

Св. Антін Содоур, військовий майстер, зізнав, що брав участь у ревізії підс. Карпинця у Кракові. Лябораторію Карпинця сфотографували і після того свідок описав у присутності підс. Карпинця складові частини лябораторії. Між іншими, складними і важкими речами, якими були з палинами свідок звернув увагу на отриманий подвійний динної конструкції, в якому знайшов голівничковий палила з наклеєною кар-

точкою по українськи. Деякі предмети, яких свідок не знав, нпр. палини, означував по заважці і коалрі. На питання свідка Карпинця, відповів, що сам не знав, які вони. Свідок адогадувався, що Карпинця не хоче дати висновку. У певні свідок знайшов форму до відливу і дві форми мабуть до відливу запальників. Все те свідок записував і запис до слідчого уряду. Всі хемікалі досліджували описав у лябораторії. По якімсь часі вказав свідка до слідчого уряду, де свідок застав прок. Желенського та кілька інших осіб. Прокуратор показав свідкові бляшане вічко пушки з бомбою і запитав його, чи не знайшов щось подібного у Карпинці. Свідок дійсно знайшов бляшані частини у лябораторії Карпинця. Опис усіх предметів свідок сказав до актів слідства.

На внесок прок. Желенського свідок показав між річними доказами на пошарокі частини бляхи, які знайшли в Карпинці і частини бляхи, в якій була зажажена бомба, що П'янув на вулиці убили мін. Перацького. Свідок вияснює, що бляхи з бомби розліталися і приміряв до частини бляхи, яку знайшли у Карпинці. Виявляється, що ці частини точно прилягають до себе і походять з одного і того самого аруша бляхи.

На внесок прок. Рудницького свідок складає перед судом на столі згадані частини бляхи, які тісно прилягають до себе і мають характеристичні заглиблення з витягання ножицями.

На внесок прокуратора, якого підтримує обор. Шлапак, трибунал перервав розправу на пів години, щоб оборона могла призначити розкладення на столі частини бляхи.

Під час перерви оборонці і журналісти оглядали розкладені на столі частини бляхи.

По перерві зізнався далі св. Содоур кажучи, що деякі хемікалі відіслав до хемічного заведення кривського університету.

На питання обор. Шлапака свідок подав, що записав собі хемікалі, які відіслав до університету. Не знав, чи вилучили їх у обшукуванні, в яким знайшли їх у Карпинці чи тільки вилучено прибики, себто частини в цілості. Висновок, що форма до відливання гранатів була шматкова і могла бути придатною до відливання овалних гранат. З предметів, які могли бути єдиними до відливу гранат, знайшли у Карпинці ще залягані хотел.

На внесок прок. Рудницького свідок показав між річними доказами гнітіння і гнітіння різної величини. Стверджує, що впливаю той гнітіння, якого розміри відповідають розмірам отвору у гранатах, які вилучено з Висли Кракові.

НОВІ ПОДРОБИЩІ ПРО МАЦЕЙКА.

По перерві в год. 15-й зізнався св. Ян Гірий, агент зі Львова. Його уже в цій справі переслухували, а тепер він подає, що на доручення прокуратора переводив розвідку у Львові у справі подробищ щодо Гриця Мацейка. Свідок устатив, що Мацейко до травня 1932 був членом „Лугу“, перейшов боксерський курс та плавав різні спорти. Пізніше, коли „Луг“ змінив статут, він зачав саботувати розпорядки старшини Т-ва, за що його з т-ва виключили. Тоді внісався до українського робітничого спортивного клубу, де грав у копанний м'яч від 1932 до осені 1934. Чи Мацейко займався спортом після свого виходу з в'язниці, свідок не знає.

Пізніше свідок Гірий на запит адв. Шлапака заявив, що не інформувался у д-ра Панчишина та не питав його чи Мацейко був хворий на сухоти. Ніяка з тих осіб, що їх переслухували свідок, а це були вірогідні особи, не стверджує, що Мацейко був хворий.

На запит прок. Желенського, чому свідок не хоче виявити назви осіб, які його інформували, свідок відповідає, що боїться, щоб ці особи не потерпіли, бо були випадки, що до свідків у процесі ОУН стріляли. Отже свідок не хоче заражувати своїх інформаторів.

Адв. Ганкевич питає свідка, чи у справі „Лугу“ говорив з головою цього товариства д-ром Дашкевичем.

Прок. Желенський: Прошу Високий Суд ухилити питання, що мають на меті замістити засаду, про яку перед хвилююю говорив свідок Гірий.

Адв. Ганкевич: Те, що свідок Гірий сказав про стріляння до свідків це наклеп.

Предс.: Ухилимо питання пана оборони та звертаю йому увагу на те, що він невідомо чому висловлює.

Адв. Ганкевич: Признаю.

Далі адв. Шлапак у зв'язку з зізнаннями св. Гірного вніс, щоб переслухати як свідка д-ра Панчишина у Львові на обставину, що Гриць Мацейко був дуже поважно хворий на грудну недугу та що на виразну заборону згаданого лікаря 8 місяців перед своїм арештуванням не брав участі в ніжких спортивних клубах.

Прок. Желенський твердить, що зізнання св. Гірного не є незалежним, бо навіть у цій справі ствердили багато випадків стріляння до людей і українців. Просить суд вирішити по справі, бо само упійняння оборони, на його думку, не вистарчає. Щодо внеску адв. Шлапака, то прокуратор з натиском підкреслює, що це демонстративний внесок. Подібний внесок вже на цій розправі суд відкинув. Справи не можна розпізнавати з суто негативного становища. Свідок д-р Панчишин міг би ствердити, що заборонив Мацейкові плекати спорти, але не зможе ствердити, що Мацейко спортом не займався. Внеску оборони не може допустити. Коли йде про те, чи зізнання св. Гірного виключають можливість хвороби Мацейка в такий формі, що він не міг брати участі у злочинах, які йому закидають та в убивстві мін. Перацького, то оборона може цього заторгнутись, коли зголошуватиме кінцеві внески або у своїх промовах.

Адв. Шлапак, підтримує далі свій внесок і зазначає, що адруге св. Панчишина показує, щоб ствердити обставину, що на кілька місяців до свого арештування Мацейко був дуже хворий, що д-р Панчишин лічив його та що заборонив йому плекати спорти. Внесок не є спірним і оборона ставить його адруге тому, що прокуратор доручив св. Гірному ствердити деякі обставини, що про них суд досі не знав. Внесок оборони має на меті виповнити люки, що є в зізнаннях св. Гірного, бо він не знає, чи Гриць Мацейко у згаданому часі хворів.

ВІДКИНЕНІ ВНЕСКИ І 100 ЗОЛ. КАРИ НА ОБОРОНЦІ Д-РА Л. ГАНКЕВИЧА.

Обор. д-р Л. Ганкевич ставить внесок у зв'язку з зізнаннями св. Гірного, щоб трибунал зажадав від прокуратури львівської апеляції, щоб би надіслав якийсь акт, який стверджує, що стріляння до свідків в українських процесах. Після наради предсідник оголосив постанову, яка відкидає внесок, щоб д-р Панчишина покликати на свідка, бо це, чи д-р Панчишина заборонив Мацейкові займатися спортом, не має значення для справи.

Суд постановив теж не брати під увагу внеску оборони, щоб зажадати від львівської прокуратури акту, в якому згадано про стріляння до свідків.

Крім того суд постановив покарати д-ра Льва Ганкевича гривною 100 зол. за порушення поваги до суду.

Описав д-р Шлапак поставив внесок, покликати на свідків Льва Кобринського з Підгайців і Вол. Маруняка з Коломиї, на обставину, що Гр. Мацейко в 1933 і 1934 р. не брав чинної участі в українському спортовому житті та д-р Дашкевича на ствердження факту, що Мацейко виступив добровільно з т-ва „Луг“ та що його не виключили.

У відповіді прок. Желенський заявив, що Кобринського і Маруняка годі покликати на свідків, бо обставина, яку вони мали ствердити є чисто негативна. У цій справі є позитивні докази, що Мацейко брав участь у згаданих спортах і у згаданому часі. Щодо внеску про покликання д-ра Дашкевича, то справа чи Мацейко виступив сам, чи його виключили, не може мати впливу на зміст присуду. Із заяви оборони виходить би революційний висновок, що Мацейко мав інші політичні переконання, ніж тут старалися доказати. Однак є протилежні докази та докази, що Мацейко любив мін. Перацького.

Обор. д-р О. Павенський, підтримує внесок обор. Шлапака додаючи, що внесок умотивований, бо св. Гірий склав свої зізнання на основі інформації осіб, за вірогідності яких не може дати ніякої гарантії. Св. д-р Дашкевич міг би устатити позитивні факти, бо як голова руханкового товариства знав, чи Мацейко займався спортом.

Трибунал відкинув внески оборони у справі покликання як свідків: Кобринського, Маруняка і Дашкевича.

ВІД ЯКИХ СТІЛІВ ПОМЕР МІНІСТЕР.

Зчерги заявив проф. д-р Гжибово Домбровський сказав опічно про смерть мін. Перацького, яку видав на основі своїх оглядів тіла міністра.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“ Львів, Ринок 10. Тел. 229-26. Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи по найдешевших цінах!

оглядаючи інших лікарів та документів. Міністра поцілило два стріли: одна у живий висок задньої частини черепа. Куля перейшла скією в гору, ушкодила мозок та застрягла під підкіркою і відтіля виняла її при операції. Ушкодження мізку і кровотеча були безпосередньою причиною смерті. Друга куля скалічила праву частину уха і було легке. З ушкодження виходить, що вбивник не стріляв зблизку, бо не було слідів садки чи пороку, якщо візьмемося під увагу, що револьвер був малого калібру і мабуть малодимний. Крім того на лиці були синці і дрібне задряпання шкіри, які повстали мабуть наслідком упадку міністра на тверду дошку. В якій черзі садили стріли годі устатити, але в кожному випадку стріляно дуже швидко. Найправдоподібніше до міністра впали стріли, як він стояв. Міністер був високий на 181 см., стріла йшов зловини вгору. Якщо виявлялось би, що вбивник був середнього росту, то напрям стріли був зовсім природний.

ПРОТЕХНІЧНІ ЕКСПЕРТИЗИ.

Председник висловив осуди звітів кап. Степана Дигоня, пор. Яна Вайса і серж. Сендур про походження, конструкцію і виховну силу бомби, яку кинув убивник по вбивстві міністра. Всі три знавці порівнювали матеріал, якого вжито до виробу бомби з частинками, які знайдено в Карпинця. Оцінку про конструкцію і силу бомби видав пор. Вайс. Предмети, які знайдено в підс. Климишина, Карпинця та інших розсліджували кап. Дигонь і серж. Сендур. Гранату знайдену у Карпинця розсліджував пор. Вайс. Знавці potwierдили свої осуди і після того суд став відчитувати осуди знавців. Під час їх відчитування обор. Шлапак поставив внесок, щоб відчитано тільки саму оцінку. Прокуратор прихилився до внеску і суд почав відчитувати саму оцінку. Знавці ствердили, що всі частини бомби владжено рішуче з матеріалів, які знайдено в помешканні Карпинця. Поодинокі частини тісно прилягають до себе або відповідають матеріалам, які знайдено в Карпинця.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА. (Телефоном від нашого кореспондента).

Вршавка, 13. грудня 1935.

Сьогодні судова розправа перетворилась неначе у популярні виклади хемії та піротехніки. Коли ще не було нещасного мовного спору, то оборонець Карпинця обіцявав собі, що доведе до цілої дискусії між військовими фахівцями, які виступають у ролі судових знавців та Карпинцем. Нема сумніву, що без огляду на причастність чи непричастність Карпинця до бомби, що її покинув убивник міністра, Карпинець був би покращав свою ситуацію, коли би дійсно всі наглядно переконалися, що це молодий талановитий учений, який ще може віддати у своєму житті чималі послуги науці. Слід тут зазначити, що з усіх підсудних Карпинець вітається симпатією серед представників преси і публіки одніково через своє надзвичайно інтелігентне обличчя, як і через повну спокою та невинуватості поведінку.

Через „мовну справу“ очікувана дискусія між фахівцями і Карпинцем відпала. Хоч обор. Шлапак заводив цілу довгу низку питань, виступи видно було, що це тільки рефлексії його розмов як нефахівця — з Карпинцем-фахівцем. Карпинця раз-у-раз аж підривало, щоб вмішатися, але витримував характер і мовчав.

Крім звітів зізнав додатково тільки один свідок поліцейний агент Гіриний, який своїми короткими зізнаннями викликав бурю. Заява, що до деяких свідків з українських процесів опісля стріляно, так обурило обор. д-ра Л. Ганкевича, що він крикнув „це клевета“. Упійнявши, яке обор. д-рові Л. Ганкевичеві дав суд, видавалось прок. Желенському за малою обороною свідка і на застереження прокуратора суд додав обор. д-рові Л. Ганкевичеві ще 100 зол. кари.

З річевих внесків оборони суд сьогодні знову не признав ані одного. (ік).

Що з удержавленням рівенської гімназії?

Управа української прив. гімназії в Рівному вислала до часопису „Wolyn“ у Луцьку таке спростування:

У зв'язку з поміщеною а ч. 50. „Wolyn-i“ з 8. XII. д. р. заміткою п. н. „Справа удержавлення української гімназії“, в якій між ін. сказано, що управа української гімназії в Рівному топер аргентувала з можливості здійснити проект Кураторії Луцької Шкільної Округи, щоб учеників української гімназії в Рівному перейняла місцева державна гімназія, створюючи у себе рівноправні класи з українською мовою навчання, — чимало просимо помістити таке спростування:

Підписана управа української гімназії в Рівному не забирала голови в цій справі, бо досі до тієї управи ніхто не звертався, щоб вона зясувала своє становище до справи удержавлення гімназії, значить, тимчасово не могла вона також резигнувати зі згаданого проекту.

З глибоким поважанням: Я. Вичковський, директор гімназії, Т. Пекарський, власник української гімназії в Рівному.

Здивування може викликати щойно спростування управи української гімназії в Рівному, а не замітка у „Wolyn-i“. Чейже удержавлення української гімназії, про яке так широко розписувалась „Українська Нива“ п. Певного та „Нова Зоря“ його побратима п. Назарука, не може

випадати так, щоб замість окремої української гімназії повстали тільки паралельні українські класи при польській гімназії. Отже замітка „Wolyn-i“ нікого не дивувала. Натомість справді цікавий для ментальності певняків, що управляють рівенською гімназією, їх острах, щоб — не дай Боже! — не посудили їх у тому, що не хочуть окасувати самостійної приватної української гімназії, даючи свою згоду на створення польсько-української гімназії під спільним дахом...

Алеж ошпим, годимось — та якимось можна було думати, що не охочемо?!

Календар КРИНИЦЯ

НАЙКРАЩИЙ І НАЙЦІКАВІШИЙ
З УСІХ КАЛЕНДАРІВ НА РІК 1936.

Продають книгарні за 1.50 зол. і ви-
силає Адміністрація „Діла“, на порто
долучити 30 сот.

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ.

77)

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБИГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ
У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Він ще не відіхав, як приїхали представники нейтральних держав — Еспанії, Голандії, Греції, Швейцарії і Швеції. Хоч гміндівський табір виселенців не підпадав під міжнародну охорону і контролю, проте державі вельми багато залежало на добрій славі у світі. З ними приїхав граф Кастель. Управа табору, сколопаджена ще свіжим бешкетом хорватів, потерпала, чи і тих відвідин не схотять вихиснувати темні душі для знеславлення держави перед чужиною. Але — обійшлося самим ляком. Гофрат Габрилович зумів переконати хорватів, що такі їх виступи відібуваються некорисно на них самих; і так вони — супроти представників чужих держав вели себе спокійно. Свої бажання висловлювали, щоправда, галасливо — бо галасувати це їх питоменна вадача, але — поважно. Нашим виселенцям табору інспектори і секційні передовики розяснили політичну вагу тих відвідин і вони не тільки не зводили ніякого ропоту, а навпаки, поприбирали, як могли найкраще, свої убогенькі тапчани і нарядилися — що змога найчистіше. Хоч і тепер не минулося без нацьковування перевертнів.

Зараз після їх від'їзду приїхали відвідати табір відпоручники заграничної преси, які об'їздили тоді всі воюючі держави: д-р Густав Крафт з „Gazette de Lausanne“; Жюль Густа Хрістен-

сен з „Skanska Aftonbladet“; Франс Вессельє з „Maasbode“; А. Сардо і Відар з „A-B-C“; Ганс Трешов з „Nationaltidende“; Айвінд Тон з норвезьку пресу; І. А. ван Георен з „De Nieuwe Courant“; д-р І. Г. Пібе з „Nieuwe Rotterdamse Courant“; А. Кірбекі з „Politiken“; д-р Поль Ніханс з „Bund“ (Швейцарія); д-р Кіювнхес Ніколідес з грецьку пресу; Christian Gulman з „Berlingske Tidende“; Газельгоф з „Handelsblad“ і уругвайський консул — Дірк Альбертус Елізю Рікардо Гомес.

З ними приїхали високі урядовці міністерства і намісництва і наші посли — д-р Бачинський, Василько, д-р Колесса і Семака, ці головним чином для асекурації від усяких немих приключок.

Ця візита, до якої прив'язувано великі надії, минулася поважно, без непотрібної несподіванки. Пізніше появились у всіх названих часописах відповідні, — більш, або менш — назагал прихильні статті за гміндівський табір і український наряд. Дотичні числа тих часописів приїшли до таборової управи. Слід згадати, що прихильність чужинних журналістів вшановано товаришськими сходинами з прегарним концертом, та що кожний з них дістав на пам'ятку з табору якусь народню вишивку. Не могли вони ними натішитися.

Вони й закінчили повинь більш або менш значних відвідин, яка заливала гміндівський табір у другій половині 1915. року, коли чужина і віденська політична орієнтація ставилась здебільшого прихильно до українського питання. Та як не як, при тих усіх відвідинах, ні баракова управа, ні свої відповідальні чинники не робили

із бараків — „п'ятомкінських“ сіл. Не затаювали хиб і недостач, не спиноували людей висловлювати свої жалі і бажання без найменшого ляку за якісь дошкульні наслідки, бо така практика ніколи в таборі не водилася. Навіть до матері наслідника престолу відзивалися люди безперпинно і вносили свої жалоби на письмі. Така щирість поведінки теж була чималою підмогою, щоб підтримати настрої населення у второпній рівновазі. До такої поведінки люди не були привчені; тому зразу ставилися до неї недовірливо, поки не переконалися, що їх не дурманять та навчилися вірити своїм провідникам і — їх слухати.

Поправді, то відвідини табору не припинювалися ніколи до самого його кінця в першій половині 1918. року. Та згодом, не мали вже такого „епідемічного“ характеру, як у 1915. році. Були більш ділові, ніж екзотичні і не робили вже на виселенцях того нервозного вражіння. В пізніших воєнних роках умовини таборового життя — хоч постійно гіршали — всеж мали точно означену і загальну контролю, легше доступну, ніж у початках, коли все було нез'ясоване, плівке. Духове життя виселенців поглибилось і скрипло через підсилення таборової української інтелігенції, що дбала за український характер табору і прав виселенців до годящого життя. І те не без чималої ваги було для табору, що в пізніших воєнних роках сильно хвилював, — то падав то підіймався — барометр політичних настроїв і відповідно до того, то потахали, то прибирали на силі українські симпатії та антипатії, що теж були чималою спонурою до відвідин гміндівського табору. (Далі буде).

Настя Волошин дійсно стигматизована.

СХИБЛЕНА МЕТОДА.

По всьому не можу не сказати, що метода лікарів, коли досліджували Настю, була схиблена — себто така, що не може довести до ціли. Це зовсім ясно, що рани Насті не мають своєї причини в зовнішньому світі чи в її тілі, але в її душі. Отже медицина тут ні при чому.

Треба досліджувати душу Насті. Але ж її психічні прояви такі різні, такі своєрідні, а такі дивні, що в шпиталі вони так мусять вилити й скритися, як нпр. якась полуднева квітка в світах піяночі. Настя відчувала формальні боля, коли їй не вірять, коли з неї насміхаються — хочби тільки скрито, в душі (вона ж телепатичним способом усе те відчуває). Отже можемо собі уявити, що Настя в своїй душі перетерпіла в шпиталі. Схисленість методи тут була така, як колиб якогось генія трактувати нече ілюзією. І дійшло до такої іронії, що в яворівському шпиталі, коли д-р Радло відносився до Насті як до „спротної ошукати“, і на ніч заслодован вікна її кімнати та відкрючував всі лампи, щоб не можна було світити, Настя (сама одна в кімнаті) в темряві клякала під стіною напроти вікна, відчиняла свій молитвенник, робилося їй світло, і вона молилася впродовж пів години з молитвенником... Це неможливе чудо, алеж воно в згоді з іншими явищами, зв'язаними з Настею, при яких були дуже тверезі свідки, а Насті рішучо треба вірити, бо вона нездбна обманувати.

Лікарські дослідні Насті довели тільки до негативних вислідів, а саме: 1) що рани Насті не отримуються штучно, але наслідком екстази; 2) що Настя не є дідично обтяжена; 3) що її суте-

стивність мала (лікарі не могли загипнотизувати Насті); 4) що Настя не є істеричною; 5) що проблема її екстази і стигматичних явищ науково не дається пояснити.

ПОЯСНЕННЯ ПРОБЛЕМИ.

Проблеми Тереси Нейман цілий світ не розлавав. Так само не розв'язав він ані проблеми Анастасії Волошин, бо це одна й та сама проблема. Хто хотів би розв'язати проблему Анастасії Волошин, той мусів би розв'язати проблему стигматизації взагалі.

„Теорія істерії“ тут рішучо не доведе до ціли, бо вона завуалька. Вони мовчки залишає на боці арамейську мову та доволі глибоке невідання Тереси Нейман, дивні „апорти“ Анастасії Волошин. Її ясновидючість — а це власне найбільш критичні явища.

Оскільки я вже розглянувся в цій проблемі, то в ній виступають явища, споріднені не тільки з істерією, але також з гіпнотизмом та медіумізмом-спіритизмом. Хто вірить у Бога і в надприродні чинники, той при поясненні цієї проблеми ніяк не обійдеться без відсилки до надприродних чинників (хоч справа дуже скомплікована, бо природні чинники тут також виконують дуже велику роль).

Отже не залишається ніщо інше, як сумлінно й вірно зібрати й далі збирати всі критичні події з життя та з переживань Анастасії Волошин і колись видати їх друком, щоб науковий світ мав ще один зразок більше, як виглядають явища справжньої стигматизації.

О. д-р Г. Костельник.
(Довідчення буде).

Японія поширює свої впливи на Дал. Сході.

ПЕРЕМОГА КИТАЙЦІВ.

ПЕКИН, 13. 12. ПАТ. Згідно з вістками з китайських джерел, китайські в'їддлі виперли манджурських вояків із Пао-Чанг та зайняли місто.

ПРОТИАВТОНОМІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ШАНГГАЙ, 13. 12. ПАТ. Протести пекинських студентів проти автономістів у Півн. Китаю викликали глибокий відгук у багатьох містах. У Кан-Ков відбулося протестацине віче учеників 30 шкіл, у Ган-Чоу — віче 10 тис. учеників. У Шанггаю загально-студентське віче з участю професорів і робітників перемінлося на велику мирну маніфестацію 80.000 людей. Такі самі вічі відбулись у Кантоні. Відповідаючи на те, японці вислали з Гонг-Конгу до Кантону канонірку для оборони японських громадян.

БУНТ КИТАЙСЬКИХ ВОЯКІВ.

ТОКІО, 13. 12. ПАТ. Ренго повідомляє, що між Кію-Кіанг і Ган-Ков зворохобилось 250 китайських вояків із в'їддлів ген. Ліянга. Ці вояки зайняли місцевість Кант-Сі на північний захід від Кію-Кіанг. Для охорони японських громадян в'їддліла на терени бунту японська канонірка „Котамі“.

ПОШИРЕННЯ ТЕРИТОРІЇ МАНДЖУКО.

ПЕКИН, 13. 12. ПАТ. Бої китайських військ і монгольсько-манджурськими, що велися під

мурами Куоян і Паочанг закінчилися договором, на основі якого монгольська міліція перейняла контролю над тими теренами, що є різноманітні з поширенням території Манджуко. Китайські джерела потверджують, що договір заключили командант японських військ ген. Доігара та повновласник Намдну ген. Сунг-Че-Юан.

АМНЕСТІЯ ДЛЯ ЗАСУДЖЕНИХ КЛАЙПЕДСЬКИХ ГІТЛЕРІВЦІВ.

РИГА, 13. 12. ПАТ. З Клайпеди повідомляють: Кружляють погослови, що клайпедська директорія має звернутись до литовського уряду з проєктом оголосити амністію для засуджених у відомому процесі клайпедських нац. соціалістів. Цю справу мають заторгнуті підчас першої зїзти членів директорії у Коміт.

На африканському фронті припинили воєнні ділання?

ВАРШАВА, 13. 12. ПАТ. В останніх 4-ох днях усі інформаційні джерела згідно стверджують, що на терені абіссинсько-італійської війни нема ніяких стратегічних операцій і ніяких біль-

ших подій. Офіційні комунікати марш. Бедоліо ліквідовано подати, що на фронтах не було нічого важливого. Можна відомуватись, що в уаги на передоступні переговори про угоду миру, обі сторони припинили на деякий час воєнні ділання. Очевидно, що це тільки адогад, який не виключає можливості несподіванок.

АДІС АБЕБА, 13. 12. ПАТ. Не оголосили тут ніякого офіційного комунікату про положення на фронтах. Кружляють погослови, що італійські літаки бомбардували вчора місто Гобсе, взяли осередок у горах у провінції Аруссі. На фронті Тігре війська раси Іміру та дашіла Аелю аударилися з італійськими в'їддлами та перемогли. Швар перелетів вчора літаком на північний фронт і вернувся до Дессі.

Тайна морська нарада у Вашингтоні.

НЬЮ ЙОРК, 13. 12. ПАТ. Кореспондент „Нью-Йорк Геральд Трибун“ повідомляє з Вашингтону: В Білому Домі відбулася тайна нарада висо-

Не було змови на югословянського регента.

БІЛГОРОД, 13. 12. ПАТ. Формально заперечили тут погослови, що появлялись у закордонній пресі про змову, що мала на меті виконати війну на иллія-регента. Ці погослови породились

мають на тлі вісток, що зникли садово дво незалежні від себе тайні комуністичні організації. Арештували мабуть 8 осіб, переслали 40.

мають на тлі вісток, що зникли садово дво незалежні від себе тайні комуністичні організації. Арештували мабуть 8 осіб, переслали 40.

Вибір віцемаршала сенату і 10 комісій.

ВАРШАВА, 13. 12. ПАТ. Вчора відбулося планарне засідання сенату під проводом марш. Притора. Після поладнання формальних справ на адоження приречення двох сенаторів, сенат акрав у тісній голосуванні віцемаршалою сен. Варавського, який дістав 46 голосів. З черги сен. вибрав 10 комісій: 1) бюджетову з 25 членів, між ними сен. О. Луцького; 2) закордонних справ з 15 членів; 3) військових справ — 10 членів; 4) позарядсько-скарбову — 20 членів між ними

сен. Ю. Павловичського; 5) освітню — з 20 членів, між ними сен. О. Кам. Лободича; 6) суспільної освіти з 10 членів; 7) адміністрацію з 20 членів, між ними сен. В. Децикевича; 8) орауніту з 20 членів, між ними сен. А. Горбачевського; 9) комунікаційну з 10 членів і 10) регуляційну з 10 членів. Комісії улоотитувались у п'ятницю.

Чергове планарне засідання відбудеться у п'ятницю 20. грудня ц. р.

Висока школа позаочних студій.

Український

Технічно-Господарський Інститут

Продовжує писати на і. Високошкільний Економічно-Кооперативний в'їддл. по закінченню якого видають диплом з титулом є ономіста.

II. Курси українознавства — з широкою програмою.

III. Фахові курси — бухгалтерії, чужих мов (англійської, німецької і французької), пасічництва, садівництва, перероблення садонних і городонних, оброблення шкіри, живописства, радіотехніки, фотографії. По закінченню курсів видається свідоцтво. — Передбачують відкриття й інших курсів.

Навчання кореспондентним методом. Проспекти і програми — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародну поштову марку.

ПОШТОВА АДРЕСА:

Ukrainsky Technichno-Hospodarsky Institut. Podbrady, Czechoslovakia — асо Г-во „Славський Господар“, Львів, Галицька ч. 109/1. п.

1047

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Ірландський парламент ухвалив резолюцію про засудження сенату більшістю 76 голосів проти 57. Цей проєкт закону востаннє перешлють до сенату та коли сенат його ухвалить, він стане законом по 60 днях.

— У Відні офіційно оголосили, що канцлер Шустер відмовив свою подорож до Праги до січня 1936. р. Шустер мав піхтати до Праги 16. ц. м.

— Вчора в Неаполі до Массуа відвідало 150 старшан і 2.000 воляків.

— Президент Латвії Кізіс прийняв вчора прем'єра Ульманіса, що склав йому звіт із ходу конференції міністрів з балтійських держав.

— Тимчасовим президентом республіки Куби вибрали 17 голосами проти 1, Хосе Баррета.

— Голова комісії європейських мортівів затвердила, щоб задержати ще на одні місяць в'їзтовий стан у манджурській, бароальонській і асторській провінції.

Виріба першорядних одягів для Пані і Панів

І. М. Каролінський — Коперника 28.

поруває
убрання, смокінги, фрак, фура, пальта і ін. до мре для Панів та костюми і панчі для Панів з аласних і повирних матеріалів по революційно низьких цінах

Нова клайпедська директорія виконує свою владу.

ЗВІЛЬНЮЮТЬ ЛИТОВЦІВ ЗІ СТАНОВИЩ.

Нова клайпедська директорія далі зв'язане з посад урядовців, що їх іменувала остання литовська директорія. На вільні становища приймають особи, що ці становища займали давніше. На ділах дістає дивізію начальник клайпедського повіту Голейцис та начальник портової поліції Корсайтіс. Обі ці становища зайняли давніші керманічі.

Нова клайпедська директорія далі зв'язане з посад урядовців, що їх іменувала остання литовська директорія. На вільні становища приймають особи, що ці становища займали давніше. На ділах дістає дивізію начальник клайпедського повіту Голейцис та начальник портової поліції Корсайтіс. Обі ці становища зайняли давніші керманічі.

Нова клайпедська директорія далі зв'язане з посад урядовців, що їх іменувала остання литовська директорія. На вільні становища приймають особи, що ці становища займали давніше. На ділах дістає дивізію начальник клайпедського повіту Голейцис та начальник портової поліції Корсайтіс. Обі ці становища зайняли давніші керманічі.

Економічні установи Рідній Школі.

Наближається час, коли кооперативні й економічні установи відбувають свої Загальні Збори. По розкладі бізнесу авчачаю члени призначають якусь частину з чистого доходу на добродійні, культурно-освітні цілі.

Грошові дані, що приходять для Рідної Школи від окремих громадян, не вистарчають на покриття її величезних видатків. Постійна нестача при щомісячних видатках може захитати основами Рідної Школи. З огляду на завадки в діяльності того Товариства не можна до цього

допустити. Тому прохання всі економічно-фінансові в торговельні установи, щоб при складанні бізнесу призначували поважнішу частину на допомогу Рідній Школі. Звертаємося з цим покликом до всіх членів дотичних установ. Очевидно, првазана допомогу слід би вислати до каси Головної Управи Рідної Школи. ВП. Ревізори апольють не спускати з ока цієї справи та по змозі таки зараз переслати ухвалену суму.

Головна Управа Рідної Школи.

Пленарне засідання сойму.

Вчорашнє пленарне засідання сойму присвячене було дискусії над проектами-законами, що їх вготували соймові комісії. На вступі після реферату пос. Голівського та короткої промови пос. Дембінського сойм прийняв в обох читаннях урядові проекти законів про додаткові кредити за 1934-35 і 1935-36 рік. Їх загальна сума цих кредитів білып як 27 мільонів.

Піаніше сойм прийняв з обох читаннях без дискусії закони про ратифікацію договорів з за-

кордонними державами. Далі сойм радив над законами у справі 1) парламентарної контролю над державними довгами. 2) Діст сенаторів і послів. Ліквідації тимчасової каси обережності залізничних робітників. Цей останній проект та пропозиції уряду про замкнення державних рахунків за час від 1. квітня 1933. до 31. березня 1934. відіслали на пропозицію маршала до бюджетової комісії.

Новий успіх українського піаніста у Відні.

5. грудня ц. р. відбувся у Відні фортепіанний конкурс, улаштуваний тутешньою музичною академією. Право участі мали лише абсолюенти цієї академії, які закінчили свої студії з відзначенням. Як нагороду за найліпшу гру призначила фірма Безендерфара чудовий фортепіанний вартовий 5.000 австр. шилінгів. Щоб утруднити чужинцям участь у конкурсі і зменшити їх вигляди на нагороду, постановила музична академія таке: „При приблизно однаковій кваліфікації дістають нагороду безумовно австрійці“.

А всеж фортепіан як нагороду дістав одиний чужинець з учасників, а саме українець Тарас Микіша. Його знаменита гра переконала журі, перед якою він виконав Шумана сонату ф-моль, Брамса варіації на тему „Паганіні“ і Ліста етюд (останні дві речі належать до технічно найтрудніших композицій фортепіанової літератури), що гра інших суперників не досягає до його мистецької арміості.

Окрім Тараса Микіши брала участь у цій конкуренції, на львівському терені вже відома, талановита українська піаністка Дарія Каравич. Але й, на жаль, не вдалось успішніше закінчити.

Ці відзначення Тараса Микіши продовжують вияву його успіхів, які почались двома поперед-

німи нагородами на міжнародних фортепіанових змаганнях у Будапешті і у Відні в 1933 р. і далішими концертними подорожками, де музикальна публіка Румунії, Мадярщини, Австрії, Чехословаччини, Голандії і Швеції мала нагоду познайомитись із передачею Микішою музичних творів і його блискучою технікою.

Велика шведська газета „Стокгольм Тіднінген“ з приводу одного концерту Микіши так пише: „Він має першорядну техніку, музичний удар і шляхотне, іноді блискуче виконання, яке має у собі певний дар сугестії“. А будапештський часопис „Уй Немедек“ характеризує Микішу ось як: „Він в дупею при фортепіані і виражає душевне пережиття своєю барвою легкістю, своїми теплими фортепіановими тонами, силою свого удару і своєю пишнотою бара. Блискучий талант“.

Шкода, що українське громадянство не мало ще нагоди почути Тараса Микішу на власному концерті у Львові

Ю. Ж.

Ляльки, забавки

по найдешевших цінах поручає клініка ляльок

СТАНІСЛАВ ЦЕТНЕР
Львів, ул. Сикстуська 4 (Готель „Ціт“).

Св. Андрій у школах СС. Василіянок при вул. Длугоша.

6. один день дуже ясний, сердечно і вичинто святкований у школах, що в під опікою СС. Василіянок. Це день св. Андрея. В цьому році був він не лиш днем іменини опікуна й добродіих шкіл, митрополита Андрея гр. Шептицького, але й торжеством 70-ліття його уродня.

Учениці гімназії і фахової школи вшанували свого широго опікуна концертом дня 12. грудня в салі гімназії при вул. Длугоша. Програма була дуже поважна. Дві пранагідві композиції

о. Кашаковича та Котка, досконала деклямація, поезії У. Кравченко п. н. „Наш Андрей“, далі духовні композиції Палестрини, Веделя, Кудрика — все те творило гармоніану складанку, яку доповнили ще фортепіанове й орпранове солюта промова проф. д-ра Льва.

Численно зібрана добірна публіка з представників вищого духовенства щиро оплескувала виконавців. Атмосфера була дуже мила й сердечна.

С.

НОВИНКИ.

— Молодь Митрополитові. В неділю 15. грудня ц. р. влаштував українська молодь Львова в салі Театру Ріжнородностей святочну академію для вшанування 70-ліття уродня Ексцеленції Митрополита Шептицького. В програму входять крім вступного слова й рецитації, хоральні продукції Т-ва „Бандурист“ і студентів Богословської Академії. Початок год. 12. вполудне.

— Рідношкільна організація Бережанської землі влаштував в неділю 15. грудня ц. р. в салі „Українцям“ в Бережанах для вшанування 70-ліття уродня Митрополита Шептицького ювілейне свято. На програму зложаться промова, інструментальні продукції і хорові співи „Бережанської Бонди“. Початок 20 год.

— „Харитативна праця жінок в апостольських часах“. На таку тему виголосить Преосв. єпископ Никита Будвас реферат 18. ц. м. в салі Марійського Т-ва Пань при вул. Руській ч. 10. Початок год. 17.

— Академічні Вечорі. В неділю 15. ц. м. в год. 18. в салі „Української Бесіди“ у Львові (вул. Рутівського 22) відбудеться виклад д-ра Ярослава Гордицького на тему „Проблема життя в українській літературі на Радянщині“. — Того самого дня в Станіславові в салі Народнього

Дому (вул. Голуховського 22) відбудеться виклад д-ра Маркіяна Дзєровича на тему „Відгомін матеріалістичної та ідеалістичної філософії в медицині“. Початок в год. 18.

— Черговий виклад у Товаристві „Зоря“ у Львові під наголовком „Українські народні думи та їхні творці-кобзарі“ відбудеться в неділю 15. ц. м. в год. 12. вполудне в салі Товариства, вул. Вірменська 25. — Вечором в год. 6. Андріївський вечір для членів і їх родин.

— Членам Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові пригдуємо, що дня 15. грудня ц. р. в год. 11. в салі „Бесіди“, вул. Рутівського 22, відбудуться Звич. Згальні Збори Т-ва.

— Великий успіх вистав „Запорожця за Дунаєм“ на провінції. У п'ятницю 13. ц. м. вернулись до Львова всі виконавці ювілейної вистави „Запорожця“, з якою в останньому тижні обіхали шість наших найближчих міст. Після Коломиї, Станіславова і Найбрия прийшла черга на Золочів, Тернопіль і Перемишль. Можна, здається, ствердити, що від передвоєнних часів не бачили театральні салі в тих містах такого натовпу, як воно було тепер з „Запорожцем“. Десятки й сотні людей приїздили фірами і потїздами з цілого повіту; на жаль, часто-густо нездаремне, бо ті, які не поспірались завчасу про білети, вечором при касі їх уже не дістали. Тому майже в всіх містах доведеться „Зно-

рожця“ повторити, тимбільше, що й ті, що те пер попали на виставу, хочуть її побачити ще одруге. Щодо самого виконання, то, як учуваємо, найбільшим успіхом тишилася скіль — як можна було і сподіватися — Одарка в креації Марії Соки, а побіч неї — Іван Карась Романовського. „Темнішою“ сторінкою вистав було на провінції сценічне оформлення, пристосоване здебільша для львівських потреб аматорських гуртів, та місцеві „оркестри“ такого рівня, що в кількох містах взагалі не можна було з ними грати. Але на ці справи організаційний ювілейний комітет у Львові, очевидно, ніякого впливу не мав і не міг мати, що зрештою розуміла і провінціональна публіка, залюбуючи часто очі на ці недостаті та захоплюючися співом і грою наших оперових і мистецьких „премієрів“.

НА Св. МИКОЛАЯ

найпрактичніший ефектовий дарунок не

ГАРНА КАСЕТА

Асортимент косметики від зол. 1.20 почавши купите в перфумерії К. КОРАЛЬ, Львів, ул. Казимирівська 10.

— Календар Рідної Школи за 150 зол! Ми вже писали про те, яку артистичну і практичну вартість представляє щогорічний календар Р. Ш. Всежтаки жест фабрики хемічних виробів „Зоря“ перейшов усі наші сподівання. Ось що пише П Управа: „До Головної Управи Р. Ш. у Львові. За присланий нам календар стійний на 1936 р. ми сьогодні склали суму 150 зол. (сто п'ятьдесят зол.) для потреб Рідної Школи“. — Звертаємо увагу, що ця фабрика виробляє теж славновісну пасту до обуви під назвою „Елегант“. Це артикул, без якого ніхто не обійдеться, головню при нагоді св. Миколая (для характеризації „чорта“) і з нагоди Різдва, коли то кожній чоботи вимагють особливого вигляду.

— До Картуської Берези відіслано 11. ц. м. Паша Клима із Мізуня Старого, пов. Долина.

— Хто виграв? В нинішній дії тягнення державної лотерії впали до перерви м. ін. слідувачі виграні: 20.000 зол. на ч. 62454, 5.000 зол. на ч. 117978 152675, 2.000 зол. на ч. 10719 48262 110261 117911 173977, 1.000 зол. на ч. 1070 1395 6251 1333202 144270 156639, 500 зол. на ч. 26505 42165 62689 65057 80795 84430 93073 96343 98550 103201 103662 104529 106535 115661 123273 127227 157553 160928 191019, 400 зол. на ч. 17467 25855 27346 40963 51135 60501 74578 96065 107665 130235 154146 157308 157963 159289 159763 182612 186677.

— Суспільна опіка у Львові. Міська рада у Львові рішила, що кожній адміністративній ділянці міста творить окрему опікунчу округу, яких буде шість. Кожна округа ділитись на обводи, яких разом буде 48. Для кожного обводу вибирається одного суспільного опікуна. У склад міської суспільної опіки входять: президент міста як предсідник, 19 радних, між ними й українець Іван Стефчак, 6 представників опікунчих округ, яких виберуть обводів опікуни даної округи і 5 представників суспільно опікунчих товариств та установ, між ними й українського Т-ва охорони дітей та опіки над молодію, а також подібної жидівської організації

НАЙПРАКТИЧНІШИЙ ДАРУНОК НА Св. МИКОЛАЯ це ефектовна касета з перфумою, водою, милом вже від 30Л. 1.75. Крім цього у великій виборі кремів, пудри, туалетної мила по цінах дуже низьких — поручає б. довголітній управитель Ф-ми Богослав А. ПАВЛІК — Львів — ул. ГЕТЬМАНСЬКА ч. 6.

— Ліквідація організацій. Городський староста у Львові звелів викреслити з реєстру 300 товариств і союзів, що не виявили в останньому році ніякої діяльності.

— Асекурація подешевіла. Загальне заведення взаємних обезпечень обнизло складки з примусовим обезпеченням нерухомостей від вогню на 20 проц. для східних воевідств і на 15 проц. для інших воевідств. Незалежно від того заведення робить полекші в спл. ті залежностей, розкладаючи її на три роки й призначуючи на це 32 мільони зол. Полекші обіймають залежності до 1933 р.

До кожної туалети відповіду ТОРБИНКУ поручає найдешевше Магазин Вибагивної Галантерії ЛЕВ ПРОНСТ, Львів, пл. Марійська 3, тел. 205-83.

— Коли заминати склепи? З днем 12. ц. м. уайшов у життя декрет президента РП. про години в торговлі. На основі цього декрету склепи будуть отворені в суботи і передсвяточні дні до год. 9 а не 7. як досі.

— Академія в справі амністії. У суботу, 14. грудня, в год. 7.30 веч. відбудеться у Львові щорічна академія в справі амністії. У програмі збірний відбит, оркестра, хор, рецитатії виконавці артистів Великого Театру та звіт із амністійної акції.

— Ще у справі комірнього. Тому що деякі власники чиншових домів не хотять признавати декрету президента про обнижжу комірнього і домаються комірнього в дотелерійній висоті, з компетентних кол пригадують, що всякі контракти між власниками домів і льокаторами, які устійнюють на письмі висоту комірнього або стверджують, що не візьмо їх знижувати, згідно з тим декретом сталися неважкі. Колиж власник дому не хоче перевести знятої знижки, льокатор не зв'язуючи на ніякі шикани чи погрози, має сам устійнити нову висоту комірнього і до 8-го кожного місяця внаслідок відповідну суму поштою власникові дому або зложити її до депозиту приналежного горьського суду. Якби власник дому допускав супроти льокатора якихсь шикан, льокатор має повідомити про це поліційну владу.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних блячок Р. Ш.“

— Чому державні монополії не дешевіють? Здавалось, що при урядовій акції за подешевлення життя довідаємось нарешті про обнижжу цін державних монополій, на горівки, тютюну, соли, тощо, бож ті підприємства підлягають безпосередньо урядовій владі. Тимчасом в одній із варшавських проурядових газет читаємо: „Всупереч поголодкам не можна надіятись ніяких обнижок ані в м. напою, ані в тютюні. Ціни спирту обнижувати вже двічі, отже годі надіятись, щоби далша обнижка могла спричинити побільшення консумції спирту. Таксамо обнижка цін тютюну чи папіросок не причинилась до побільшення продажі, бо є різні роди тютюну і папіросок, отже кожний курець може добирати собі вироб, які відповідають ціною його матеріальним можливостям. Зате можливе, що сильний моль обнижить ціни. Цю справу покищо обмірковують і тому ще не пора означувати висоту цієї обнижки.“ — Здається, що життя зробить такі своє і скорше чи пізніше уряд буде призовлений обнизити ціни спиртових і тютюневих виробів, якщо не схоче допустити до цього, щоби при щораз більшому зuboжінні населення консумція тих виробів впала до мінімуму.

— Податкові упинення телефоном. Скарбова влада ввела в урядуванні новину, що має на меті заощадити платникам непотрібних коштів. Обов'язки це можливе, податкові уряди звичайно телефону до упинення платника, що зв'язує з податками. Телефоном упинувати тільки особисто і все в урядових годинах.

— Для безробітних у Станіславові. Міський комітет для справ безробіття в Станіславові розпочав акцію, що має на меті злагіднити наслідки безробіття в зимі. На ту ціль призначено опад, який будуть роздавати безробітним. Крім цього окремі встанови видадуть тимте теплу страву, Вальтують також збірку грошей та одягу для тих, що найбільше потребують.

— Ще один. В окружному суді у Львові відбулася розправа проти б. судового урядовця, Із. Сальпетера, що як касієр коморника IX. рейру Краєвського спроневірив коло 6.000 зол. Зложивство допускався Сальпетер у часі двох років. У зв'язку з тим припинено спершу в урядованні також коморника Краєвського, але згодом повернено його в правах. Тому що обвинувачений зголосився хорим, розправу відложено.

— У справі трагічної події в мешканні дир. Пенькова у Львові ведеться слідство, що має на меті встановити загадочну смерть танцівниці Моніки (псевдонім Пенька) Бретшнайдер та обставини, що довели Пенькова до втрати свідомості. Поки що тільки здогадки, що в гру входить надужиття алкоголем або чаду. Перевезений до шпиталю Пеньків прийшов до свідомості, але не міг пояснити, що сталося в його мешканні, коли він ранком вернувся додому. Бретшнайдер походила з Торуня, де живуть її родичі. Повідомлення про смерть доньки вони вибралися до Львова.

— Реабілітація вчительки. В Тернополі відбувся свого часу судово розправа проти вчительки Елеонори Ленковської під закидом клевети. Вона донесла на повітового команданта державної поліції, надкомісара М., що після якоїсь застави заманив її до свого мешкання, яке межува-

Міський Театри у Львові, субота 14. грудня 1935.

Величаво оперетта

В Театрі Ріжнородностей в год. 8-й веч. прем'єра Амар

„Пригода у Гранд Готелю“

Нині у ВЕЛИКИМ ТЕАТРИ в год. 8-й веч.

з 10.

КУЛЬЧИЦЬКОЮ

„ІВАСЬ З МІСЯЦЯ“.

З дороги життя.

Свіже повітря.

Від раду років не був я в довжій подорожі. І грошей не маю і чогось боявся. Довша дорога приносить багато вражень, аж чен, а все те не можу вмістити в тісні ряди малого фелетону. Треба би пускатися на великі фелетони, т. ав. „літавали“, що інколи бувають „завалани“ для часопису, а насонним аасобом для читачів.

Але часом мені тіти матерівонька дахче... Тоді їду до Брюхович. Часом свідомо висідаю одну аупинку перед Брюховичами; часом задрімавши дві аупинки далше.

Найбільше люблю авто або повозку, але хочти бути ближчим правди, їду першою класою залізничної. Ще в тут на домагані я можу дещо спустити... Звичайно прокидаю себе чужинцем, щоби не відповісти на настирливі питання: „Чи вам теж так зимно?“ або „Чи вам курення не шкодить?“

Такі запитання є безліч. Від них дуже легко звязується розмова, але окличити її дуже важко. Від зимна не далеко до голодранства, від голодранства до дорожничі, від дорожничі до одатків, від податків до сойму і декретів, від декретів до політики, а хто раз сяде на цю кобилу, їде до останньої станції, а то готові і м. м. ути, а аїхати до Бригідок чи іншої Берези...

В залізничному поїзді розбалакуються зви-

до з його урядовим бюром і тут пробував я зневолити. Надкомісар заперечив цьому доведенню і тернопільська прокуратура виготовила проти зчительки акт обвинувачення. Судова розправа скінчилась засудженням Е. Ленковської на 10 місяців в'язниці. В мотивах присуду зазначено, що суд дає віру надкомісару М., якого аанання як свідка уважає зовсім певними. Одне засудження вчителька зголосила апеляцію і на дніх у львівському апеляційному суді відбулася розправа при зачиченнях дверях. На розправу прибув з Варшави делегат головної команди державної поліції. Засуджену вчительку ульнено і тимсамим зрєгабілітовано. Апеляційний суд ствердив, що зізнання свідка надкомісара М. відбігають від правди і не заслугоють на віру.

— Обнижка телефонічної тарифи. Вчора рано надізна рада головної утрати ПАСТ у Варшаві ухвалила обнижку телефонічної тарифи, що обов'язуватиме від 1. січня 1936 р. Телефон у першій категорії з контингентом 75 розмов, що досі коштував 15 зол., буде коштувати 13 зол. Понадоконтингентова розмова 8 гр. У другій категорії тарифу знизили з 22 зол. на 20 зол. при задержанні контингенту 200 розмов. При цій категорії надоконтингентозі розмови обнижено до 6 сот. замість як досі 7 сот.

— Не хотять сидіти з жидками. На математичному виділі варшавського університету прийшло вчора до нових протижидівських експесів. Студенти ендеки зажадали від студентів жидів, щоби зняли місця по лівому боці салі. Жиди відмовилися і тоді поляки присилували їх зняти ліві місця в салі.

— Спростування. На основі § 19 пресового закону прошу помістити таке спростування новинки п. в. „Спроневірення на пошти“, поміщеної в „Ділі“ з 6 ч. м.: Неправдою є, неначеби Михайла Кручка, управителя поштової агенції в Настасові з наказу прокураторської влади арештовано у зв'язку із закидом винищення бачиштовів із заграницьких листів. Зате правдою є, що Михайла Кручка, управителя поштової агенції в Настасові, не арештовано та що без перерви виконує свої службові обов'язки. В заступстві директора пошти мгр. Бартизель, начальничий виділу. — Містичні це спростування, зазначаємо, що ця вістка вилізла з польської преси.

— Бойкотові терористи перед судом. Окружний суд у Станіславові розглядає справу селянського бойкоту, який пробували уладити в Калущині члени польської людської партії. Акцією кермував Станіслав Нералка з Томашовою, який відповідає тепер перед судом. В другій половині вересня ч. р. члени бойкотового комітету обсадили всі дороги, що вели до Калуща із сусідніх сіл і завертали селян, що вели або несли харчеві продукти до міста. Стригнувшись з опором, вилізали молоко до рова. були яйця і взагалі нищили всі харчеві

чайню за готовою схемою; імпровізують лише жиди.

Одано в неділю до поїзду. Поїзд має ледки кілми вагонів. За кілька хвилин застопилися парові, застопили вагони, молочарки стали їсти білий хліб зі сиром, якась дівотка перехрестилася, інші красні араби стали голосно шварготіти. Я сів у кутку і слухав та оглядав товариство.

Поруч мене сидить груба в середньому віці руда препогана арабка; напроти неї старий, поважний мешканець Брюхович. Видима азорозену люлька, напхав „шведім“ та як закурих, відразу понісся по переділї зовсім непереміж запах... Від димки треба було затикати ніс, нахилити, пчихати. Атмосфера у вагоні пригадувала колішній передвиборчі збори в п'ятій курії...

Груба жидівка мучилася, відкритилася, виходила шукати кращого повітря та боялася викочити серце поля.

А гість курив беззастаново; дим бухав і димав, як з вантажного паровозу.

Моя сусідка спробувала зажартувати, мабуть у надії, що може це допоможе.

— Як я мала би чоловіка, що так курить димку як ви, я дала би йому до кави трутку — каже.

— А як би я мав таку жінку, як ви, то випив би трутку навіть цілком свідомо.

Поїзд аупинився на станції Брюховичі. Я висів. Закурих люлька і тишався, що не потребує пити трутки.

Тиберій Горобець.

продукти, призначені на продаж. Коли явився поліція і хотіла розігнати страйкарів, вони пробували їх розборити з двома поліцейськими навіть побили. Крім того потягало до судової відповідальності трьох інших бойкотових терористів, Йосифа й Александра К. чора і Станіслава Качмарчика. Останніх трьох ульнено, і щодо Нералки присуд западе пізніше.

— Краєва хроніка. В Дубо пов. Бродів агорили чотири господарські загороди. Пожежою пострадала з причини хибної будови коміна. — У Ситків пов. Бродів вкрадено з домівки стрілецького „зайонку“ 11 муських і 10 жіночих одягів, куртку і інші річі вартості 715 зол.

— Злочинів громадянського секретаря. В Говмачі арештовано секретаря збірної громади Товмач село, Максиміліана Зовбека під закидом ріжних злочинів. Він фальшував від довшого часу квіти і касові асигни ти, причому присвоїв собі значні грошові суми.

— 13 аий італійський гимн. Італійська преса повідомляє про великий успіх нового італійського гимну, присвяченого Муссоліні. Салва написав Муччі, музику Сальостіо. Нова пісня визначається боевим полетом і здобуває собі щораз більшу популярність. Кожна строфа нового гимну кичиться рефреном: „Сальне о Дуче дела патрія“.

3 театру.

ТЕАТР „РІЖНОРОДНОСТЕЙ“. „ІВАСЬ З МІСЯЦЯ“, комедія на 3 дії М. Амар.

Молода жінка, а серцем як сито, кріплі, яке проходить мучниці, маз вода, має незначайне щастя: вона закохана і відкохується легко. Ця кохачка пристрасно ситно і поважно. Та ось надібує вона на своїй дорозі одного, що має в собі більше ніжності, ніж усі ахотані дурні — він обожав її, вірив їй слів і не бачить ні препоганих рис її ачачі ні її невинних ачач. Бачимо складу мережку цих любовних непорозумінь — одуп, вибачень, вагальних переходів від ніжності до ривости і халцання, не анаючи жодні парижан, се піримо, щоб такі переживання були правдиві. Ця світ дуже вирафичовані почування, переплетення з апаратами ачачів.

Паса ачачів халцаннями у ачачайне діяльнє, що не обіцяє ніяких похлї; автор хоче показати кохання протиставити прозу буденщини і рахув на наше прозручання для цих похлїв. Важне піє те, що весь час над дією халцала можливість якоїсь несподіваної трагедії і ця цікавість підтримує до кінця нашу увагу. Несподівана розв'язка ачачала би трохі іншої інтерпретації в грї; — неоди глядач ачачмає її ачачованій, не вірив у можливість такої „чудесної“ переаїи.

Головні ролі були поділені між трьома добрих артистів: Невяновича, Нічевську і Кішеченьку.

М. Р.

Театри.

Великий Мисський Театр.
Субота, 14. XII. год. 8. веч. Аб. 6.
„Принц да в Гранд Готелю“ з І. Бульчинською.
Неділя, 15. XII. год. 13.00 „Авантюра в рай“ год. 8. веч. „Принц да в Гранд Готелю“ з І. Бульчинською.

Театр Річкорольностей.
Субота, 14. XII. год. 8. веч. „Імась та жінка“.
Неділя, 15. XII. год. 8. веч. „Імась та жінка“.

Кіно.

АДРІЯ: „Американські пачкарі“, „Забавка“.
АПОЛОН: „Анна Кареніна“.
АТЛАНТИД: „Найчужиніший день у моєму житті“ (Носиф Шмідт).
ВАНДА: „Велика подія“, „Скінчена війна“.
ІКАЖИНА: „Петрусь“ з Франціскою Талей.
КАСНО: „Ного Величність шорер“.
КОЛОСОС: „Зомане серце: режисер Гумор, пісеньки, танці і ска“.
КОМЕДИАНТ: „Дальонка“ з Франціскою Талей.
МАРУСЕНЬКА: „Бенсалі“ (Гейрі Курвер).
МІРАЖ: „Катюша“ і Ревія маріонеток.
МУЗА: „Ісено до міста“.
ПАКС: „Об рона Ченстохови“.
ПАЛАС: „Чотири і 1/2 музикерів“.
ПАН: „Чоловік до вибору“, „Щастя на музиці“.
РАЙ: „Нові люди“ (совітська філія).
СОЛІС: „Школяк вчора та режисер“.
СІЛІ: „Піганський мелоді“.
СТІЛЕНЕ: „І шаманська ніч“ і режисер „Остіннік“.
ТЕНЧА (вул. Ільчаківська 7): „Малій розкошник“ з Шері Темпл.
ТОН: „Арсенозні походи“ Сесілі Б. Міа.
УІХА: „Цідунок засушеного“ та режисер.
ХІМЕРА: „Цирк Баріума“.

Закордонне радіо.

Субота, 14. грудня 1935.

Відень (506,8) 12.00. 13.00 Концерт, 15.15 Хор 17.45 Пар. пісеньки, 20.05 Концерт міжвар. музики, 21.05 Прага (470,2) 12.00 Танк. музика, 21.15 Легка й танк. музика, Париж (1618) 17.00 Легка муз., 19.30 Славні співачки з гр. па, 21.45 „Арія“ оп. Маснега, Білгород (437,3) 16.20, 20.00 Пар. пісні і танки, 22.00 Концерт, 18.30 камер. муз. з Берлін (356,7) 14.15 Мелодії в танк. ритмі, 19.00 Солісти, Кені-свустергаузен (157,1) 14.00 Музика, 18.00 Пар. танки і пісні, 22.00 Від Дунаю до Воли — орк. симфон. (402,4) 11.15 Популярна музика, 15.15 Соката е-дур Бетовена (Форт.), 18.40 Пісні (Штумф соард, 20.10 Старі любі мелодії, Будапешт (549,5) 12.05 Співа, 12.00 Концерт анськ. оркестри, сарніка, Миліно (421,1) 11.20, 16.10 Легка і танк. музика, 21.40 Камер. музика, Рим (420,8) 16.30 Концерт квартету мандолин стів 17.40 Транс. з Аскари, 19.15 Легка музика.

Неділя, 15. грудня 1935.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 15.30, 16.40 Розвиваюча і камеральна музика, 17.50 Давні і театральні мелодії, Братислава (408,8) 16.30 Легка музика, 17.40 Славні пар. пісні, Прага (470,2) 12.00 „Піри крижани“ оп. Вадеке, 17.40, 20.00 концерт, Париж (1618) 15.30 Концерт, 17.00 „Брандєль“ ком. Міаля і І. Каві, 21.45 „Намеліна дама“ драма Діа (сина), Білгород (437,3) 12.00, 16.30 Концерт, 13.15 Пар. пісні, Берлін (356,7) 11.30 Словно-муз. акад., 14.15 Барвна дитина мелодії, 19.00 Легка муз., 20.45 Концерт присвячений творам Сібелюса, Кені-свустергаузен (157,1) 14.00 Веселі поранок, 11.15 вчор. та сьогоднішні вчорі, Кельн (455,9) 10.30 Давня музика, 18.25 Шансон на сер. і форт. 20.00 „Королівські дити“ оп. Гумберта, Мінци (355,3) 15.00 Пар. пісні і танки, 18.40 „Синфони“ оп. Вагнера, „Інжен (420,4) 11.30 Словно-муз. акад., 12.00 Солісти, 19.30 Про дощі та інші дити, Гумор акад., Будапешт (549,5) 12.00 Танк. музика, 18.30 концерт, 20.00 Сарніка, Миліно (421,1) 13.15 Пок. концерт, 20.30 „Богемка“ оп. Пушні, Рим (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.30 Концерт муз. культури.

Новіське радіо.

Субота, 14. грудня 1935.

6.30 Районні аудіо 9.30 Легка музика з гр. па, 11.00 „Вітання аудіо“, 11.57 Трохи швидко, 12.00 Діти шк. 11.57, Співач часу, 12.05 Популярна деніка, 12.15 Концерт орк., 13.00 Француська опера з гр. па, 13.15 Домашні господарства, 13.30 концерт бажань, 14.30 У Мадрид — концерт орк. мандоліністів, 15.00 „У тині гострочастотних каві“ афр. образень, 15.15 Польська морська торгавка, 15.20 Біржа, 15.30 Стилізовані танки (форт. на 4 руки), 16.00 „Вечір пр. моря“, 16.15 Органовна релізія, 16.30 Телі. сарніка, 16.45 Воя. польська співа 17.00 „Серед зимових репортажів“ з гр. пач, 17.15 Співачи з гр. па, 17.45 Сит. мистецтво: Черопака, 17.50 Пінскі — місто трьох облич, 18.00 „Понелюшка по зв'язці“ весела аудіо

дітей, 18.30 Огляд видань, 18.40 Славна перуа 18.45 Піганські романси з гр. па. (Олена Горват, Петро Лешенко), 19.00 Про лавіаску кримінальну повість 19.00 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт, вісти, 19.50 Актуальна гуртка, 20.00 „Жарті і жартотені“ концерт легкої музики „нашкочаний“ жартами радіослухачів, 20.45 Вечірній денік, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Піанки у Латві, 21.30 Відвіджубо Краків акад. і пісеньками Дехентера і муз. Міергольда, 21.00 Танкова музика і вики орк., 22.05 Прогноз по Європі — ретрансмісія з евр. радіостанцій.
Неділя, 15. грудня 1935

9.00 Релізія аудіо, 10.00—11.57 Бого-сауження та музика з гр. па, 11.57 Співач часу, 12.05 Театр. огляд, 12.15 Муз. поранок; у перерві ок. 13.00 Театр Улані: Фрагмент із драми Розстрілювського „Милосердя“, 14.00 Промова міністра скарбу Квятковського, 14.20 Легка музика з гр. па, 15.00 Висає бухгалтерів з господарств, 15.15 Легка музика з гр. па, 16.25 Огляд ринків різних продуктів, 16.58 Музика з гр. па, 15.45 Так буде лише й користь, 16.00 Чим є тв. й татко? — Сторожем дому — акад. для дітей, 16.15 Тисяча тактів музики — концерт орк., 16.45 Концерт мішаного хору, 17.00 Танк. музика, 17.40 Муз. словна аудіо, 18.00 Р. Штраус: „Смерть і визволення“ симф. поема з гр. па, 18.30 Театр Улані: „Обід Бродінського в Тал. Пін“, 19.10 Реклам. концерт, 19.25 Спорт, вісти, 19.30 Легка музика з гр. па, 19.45 Що читати, 20.00 Концерт солісти — музика, спів, 20.45 Вийми з творів П. Пасудського, 20.50 Веч. денік, 21.00 На веселі дівчаські хвилі, 21.30 Цепеліном поназ Атлант, 21.45, 21.46 Спортів вісти, 22.00 Концерт оркестри маринарки, 22.40 Релізія мелодії з гр. па.

Радіокутик.

РАДІО І МУЗИЧНА КРИТИКА.

Є розповсюджені погляд, що критика — це акад. р.ч. що вона вимагає трох писемницьких здібностей та швидкості думок, а „решта“, тобто глибоке, фахове знання — не залежить вже до певних умов. Це помилкове переконання пошукує ще й досі в т. зв. широкій колах суспільності, має свою традицію та досить багатий „розовид“.

Радіо дуже потребує фахових критиків і навіть створює для акад. критики дуже вигідну конію, особливо для критики музичної.

У радіо чуємо багато музики, до того дуже різноманітної та різноманітної виконавцями. Скільки артистів пройде за р.ч. перед мікрофоном, чи то в „живих“ аудіо, чи то в „жужжівних“? А скільки добрих інструментальних оркестрів? Музика майже всіх періодів і напрямків постані залповою радіою програми.

Коли ми розуміємо, що однією з умови першорядного значення компетенції музичного критика (крім таких чинників, як зроджена здібність, музичальність, вишкіл) є широка знайомість музичної літератури, тоді зрозумілим буде факт, що радіо дійсно вишкочує — і то в значній мірі — цілий ряд фахових сил.

Виятково важливе завдання щодо музичної критики сповнило радіо в Польщі. Тут спостерігається яскравість найбільш представлених чинників для її успішного розвитку: публічних музичних бібліотек та музичного життя, яке інтенсивно розвивалося. А музичний критик не може обійтися без цих вартостів праці. Ці прикриті прогалини в артистичному житті виповнює по змові радіо.

Якщо музична критика осягне вищий ступінь експансії, поширить свою галузь при допомозі нових формальних і фактичних заобутків, внесе до музичної естетики нове відчуття артистичної ланки — буде це визнанням заслуги радіо.

Музичне виконання, що лежить у сфері діяльності радіо, об'ємає своїм акад. не тільки маси слухачів, прагнучих музики для самої насолоди слухання, але й одночасно ті маси, які прагнуть музичних продукцій, як переживань і заразом знання.

БІРЖА.

ГРОШ.

Дозар у Львові у приватних оборотах 6.30.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 13-го грудня ц. р. кооперативна палата за:

1 кг. масла десерного бальонного без опакуння . . . 270 воз.
1 кг. масла десерного в бочці враз з опакуння . . . 274.50 „
1 кг. масла дес. експ. 10 г. враз з експортним опакунням дає зачет по . . . 280
1 д. холода . . . 0.16 „
1 д. сметани . . . 73 „
1 кг. ледя . . . 5.20—5.25 „
Тендіти на масло знізона, на який сирок, на масло вдержана, на сметану сирок.

„КАРПАТИ“

ПРОДАЖ НАФТОВИХ ПРОДУКТІВ

порувають:

БЕНЗИНУ НАФТУ ГАЗОВУ ОЛИВУ
МАШИНОВІ ОЛИВИ

Спеціальні ОЛИВИ і СМАРИ марок „Галька“
як теж ДОРОГОВІ АСФАЛТИ, тощо.

„КАРПАТИ“

Організація красної продажі нафтових продуктів Концерну „МАЛОПОЛЬСЬКА“

має власні й ком.сові відділи в ціл. й Польщі та
около 500 бензинових станцій, що обслуговують самоходи на всіх важливіших гостиницях Р.ч. й Польщі.

Маслосоюз повідомляє, що від 16. XII. ц. р. платити своїм достанцям за 1 кг. живої ваги птиці львів подвара птахо-карнари „М. С.“ у Львові, (вул. Декет та 4):
Цьогорічні курочки 1. кл. . . 0.95 воз.
Однорічні, товсті курки 1. кл. . . 0.90 „
Косуті 1. кл. до 1.30 кг. . . 0.90 „
Товсті качки 1. кл. . . 0.95 „
Товсті індки 1. кл. . . 1. — „
Товсті пантарки . . . 1.00 „
Кури, качки, індки, пантарки приймає в кожній кількості.
Птицю не годовану приймає по дешевій ціні.
Купує виспану питавану муку, гречану муку, просо та овес.
Приймає нових достанців.

ОПОВІСТІ.

Рада агр. техн. Т-ва „Праця“ ім. Івана Левинського у Львові повідомляє своїм членам, що дня 19. грудня ц. р. в год. 10. рано відбудеться Загальні Збори Т-ва із визначенням порядку дня в домі „Праця“, Глинок 10. II. пов. — Рада.

КУПНО-ПРОДАЖ

Мережки церковні до білая, ручної роботи, найдешевше **Фрайлах**, Сикстуська 21. 6.16 0-9

Меблі власного виробу на догди сплати поручає п. Вільчевського і. 1-6

Зінгера машину красецьку дуже дешево продає п. Митицький, Чарнецького 9. 1.60 1-3

Цикльостиль, новий компактний, 50 золотих продає Митицький, Чарнецького ч. 10. 800 1-3

На вагу автот. води і перфуми від 10 сот. до 80 ланатах. При закупі дешево товари бони. Одинока українська перфумерія у Львові „ЛОТОС“ Сикстуська 21.

Добру косметину і красів і загранич. худ. і артемі і мист. талки в одинокій українській перфумерії у Львові „ЛОТОС“ Сикстуська 21. Дешо товари бони.

Гребінці „Перкулес“ і туалетові прибори в великій виборі в одинокій українській перфумерії у Львові „ЛОТОС“ Сикстуська 21. Дешо товари бони.

На карнавал, дарунки на іменини і св. ан. ози тільки в одинокій українській перфумерії у Львові „ЛОТОС“ Сикстуська 21. Дешо товари бони.

Шинки і театральні прибори в великому виборі лише в одинокій українській перфумерії у Львові „ЛОТОС“ Сикстуська 21.

„ЛОТОС“ українські встра до голених пайк, акад. Ж. дайте у всіх крамницях.

Образі і Холодного, Крижнівського, Говжова, музичного, Осичука, перфумецького, Миліна і інших. Ціни від 25 воз. „ЛОТОС“, Львів, Сикстуська 21. 800 1-5

Фортепіани, піаніно, продаж, накуп, Марецький, Львів, Баторія 7. 719 8-13

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає палці від 35 воз. Львів, 1. лютого, Ендера. 797 2-30

„Універсум“ ком.сові крамниці Пасаж „Універсум“ приймає в ком.с. продажі мужеські і жіночі футри, куртки, галасорбу і т. п. 570 5-5

Автомобілеві оливи

„Галька“

продуктовані зі спеціальною безпараф нової репи, застосовують найновіші системи раф. пач.

Гарантують

на явищу економію

Централь: Львів, вул. Баторія 26.
Телефони: 299-40, 299-41, 299-42, 299-43.
Телегр. адреса: „КАРПАТИ“ Львів.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Потрібні урядові та бюрові спад до спілки міських читальні преси. Інформант: „Література-Культура“, Станіславів, Третього Мая 30 доукарня. 800 2-1

РІЖНІ

„ЕТАН“ — Я. і М. Годончак. Перша українська фабрика крейдок, якук листового і пляшкового. Гуртіни складає у Львові: Кооператива „Рідна Школа“ і „Союзний Базар“. 722 6-6

Чи Ваш **годинник** ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **Івана Зельтенрайха**, Львів, Марійська пл. 5. — Ціна, ціна, солідно, дешево. З провінції присилає поштою. 82 45-2

ОГОЛОШЕННЯ.

В. лікар клінік дитячих недуг у Відні й Цріху

Д-р Бронислав Райх

ординує в дитячих недугах від год. 3—5
Львів, Коперника 11, тел. 11765. 3-3

Д-р мед.

Тадей Хутковський

спеціаліст недуг зубів і устної ями
ординує: Львів, Сенкевича 9.
Тел. 236-33. 776 4-9

Д-р І. Дістенфельдова

орд. від 3—5 у внутр. недугах і дітей
Львів, вул. Городецька 39. 803

Дентистичне Заведення

ЙОСИФА ВІТТМАНА

тепер вул. Романовича 11.
Ціни помірковані.
Роботи для пацієнтів із провінції позатоджуємо в найкоротшому часі. 804 1-4

Гуртіни шпигату „ЛЕНКО“ і КОМ. АД — — Львів.
Гетьманська 22, тел. 249-83 717 4-2

МЕБЛІ

за інвестиційну позичку

за народову позичку і за

векселі — продає

КОЖНОМУ

„ДОРОТЕУМ“

Львів, Браерівська ч. 3. 363 7-10

Цілі лещетарські комплекти

у найліпшій і гарантованій гатуку
зол. 55-80

постачає Склад лещетарського приладу „ІНЖОНЕХ“, Львів, Городецька 38 805 1-4

НА СВ. МИКОЛАЯ

намірний дарунок на:

ВІЧНЕ ПЕРО ЗОЛОТЕ

як Паркер, Ватерман, Пелікан, Матадор або інше — Дістанге наведе-709
менше у фірмі:
„МАШИНОП-ЛВ“, Сикстуська 9.